

KLIMATOMSTÄLLNINGEN OCH INDUSTRI

**OLA BERGSTRÖM,
INDUSTRINS EKONOMISKA RÅD**

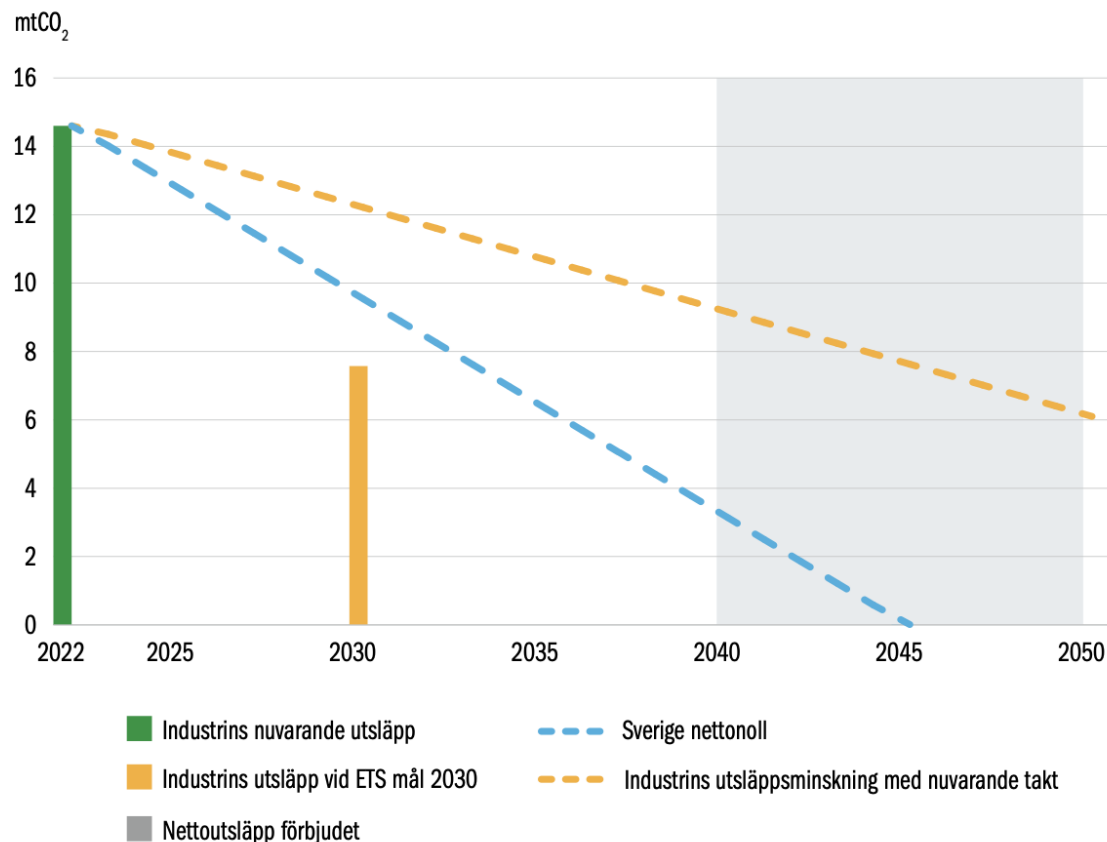
INDUSTRINS EKONOMISKA RÅD

Utses av Industrirådet som tecknar Industriavtalet, består av fyra från parterna fristående ekonomer:

- **Ola Bergström**, Professor i Företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet (Ordförande)
- **Göran Hjelm**, Ekonomie doktor, myndighetschef Finanspolitiska Rådet
- **Kristina Nyström**, Professor i Nationalekonomi, Kungliga Tekniska Högskolan
- **Lena Sellgren**, Chefekonom och analyschef, Business Sweden.

KLIMATPOLITIKEN SÄTTER RAMAR FÖR INDUSTRINS UTVECKLING UNDER LÅNG TID FRAMÖVER

Diagram 4.2. Industrins utsläpp enligt Sveriges och EU:s klimatråmverk

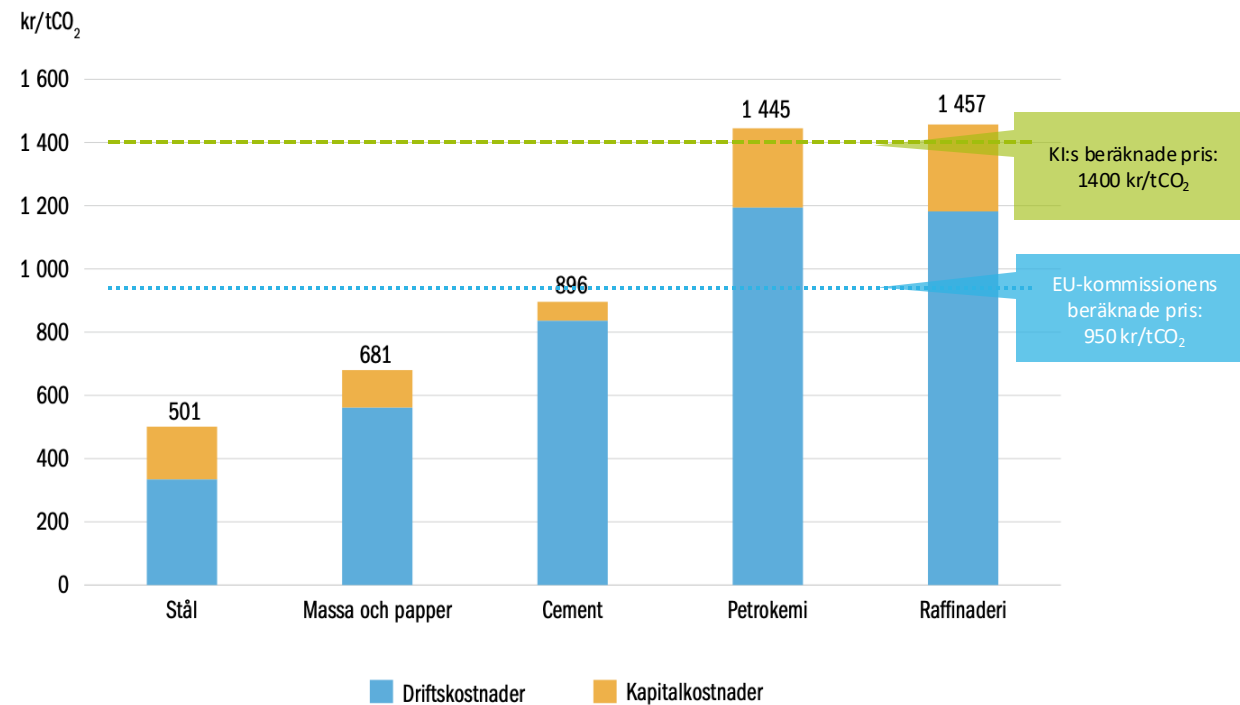
Källa: Egen bearbetning av data från SCB

- **De europeiska målen:** - är strängare än de nationella målen
- **Näringsförbud:** Nettotsläpp av växthusgaser kommer i princip att vara förbjudna 2039
- **Industrins kostnader:** för utsläppsrätter kan uppgå till 14 – 21 miljarder kronor per år fram till 2030
- **Risk:** för minskad bruttoproduktion (4-8 %) i de delbranscher som har höga utsläpp (KI, 2022).
- **Betydande sysselsättningseffekter**
- **Handeln med utsläppsrätter:** - innebär att utsläppen kommer att minska mer i de länder där kostnaderna för att minska är lägre.

INDUSTRIN KAN MINSKA SINA UTSLÄPP GENOM ETT FÅTAL INVESTERINGAR

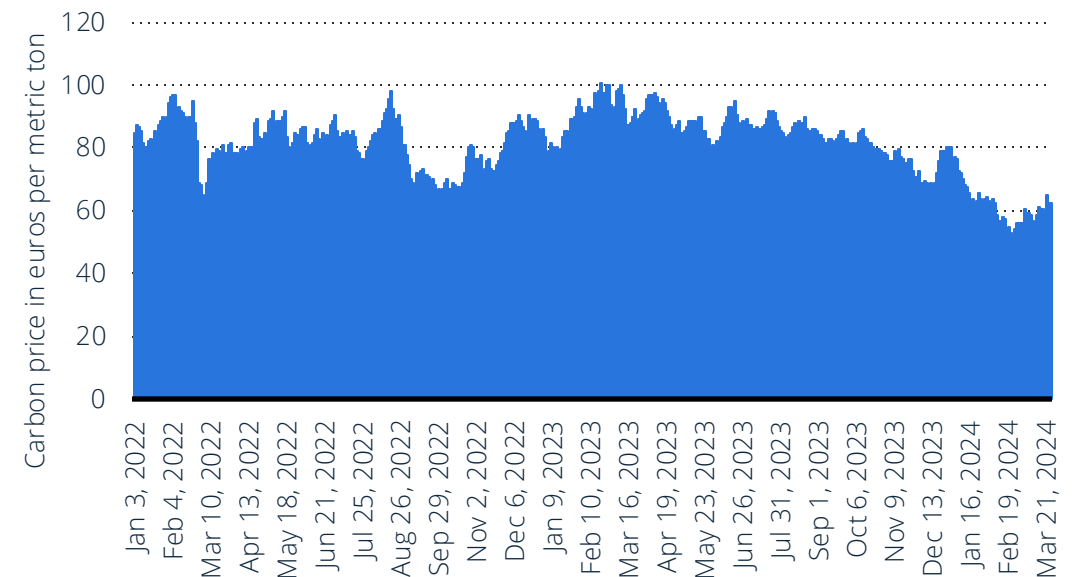
Men lönsamheten är beroende av priset på utsläppsrätter

Diagram 4.3. Åtgärdsspecifika marginalkostnader för att minska ett ton koldioxid (kapitalkostnader och driftskostnader) i fem sektorer

Not: Kostnaderna är omräknade till svenska kronor med växelkursen 11,94 kr/€.
Källa: anpassat från Nykvist, et.al., (2020)

Utsläppsrättspris 2022-2024, €.

Källa: Statista

RISK ATT INDUSTRIN INTE KOMMER ATT BIDRA MED UTSLÄPPSMINSKNINGAR

Svensk industri har

- Bidragit med betydande utsläppsminskningar, men mycket finns kvar att göra
- Försprång i förhållande till många andra länder
- Stor potential
 - att minska utsläppen genom investeringar i ett fåtal anläggningar
 - Grön teknologi kan erbjuda nya exportmöjligheter

Industrins akilleshäls:

- Svensk industri består av de sektorer där det är svårast och dyrast att utvinna ytterligare utsläppsminskningar
- Klimatomställningen kräver betydande investeringar, men driftskostnaderna förefaller vara det stora problemet
- Politisk dynamik och kortsiktighet vad gäller klimat- och näringspolitiska målsättningar utgör en betydande risk
- **Energiförsörjningen är den enskilt viktigaste frågan för att investeringar i utsläppsminskning ska komma till stånd**

Utsläppsminskningar kan komma att ske i andra länder i stället för i Sverige!

STATLIGA STÖD FÖR ATT SKYNDAS PÅ INDUSTRINS KLIMATOMSTÄLLNING?

- Fit-for-55 skärper kraven på industrins klimatomställning.
- Men EU:s industripolitik skapar förutsättningar för EU:s medlemsstater att erbjuda utökade stöd för att hantera klimatutmaningarna.

- **Existerande stöd**
 - Industriklivet - innovationssubvention
 - Klimatklivet - konsumtionssubvention
- Har troligtvis inte haft någon avgörande betydelse för de utsläppsminskningar som industrin uppnått under senare år, men kanske får effekt i framtiden.

BEHOV AV ATT TÄNKA NYTT

Nya stödformer

- **Behovet av stöd förändras**
 - Inte enbart en fråga om innovation
 - När investeringar är på plats kan ökade driftskostnader motivera produktionssubventioner
- **Andra marknadsmisslyckanden**
 - Positiva externaliteter
 - Nya teknologier, t ex CCS-teknologi, skapar negativa utsläpp
 - Nyetablering av industrier minskar inte de svenska utsläppen, men de globala
- **Stöd för att maximera exportens klimatnytta och åstadkomma negativa utsläpp**

Andra motiv

- Handelspolitiska motåtgärder

- Stödåtgärder i konkurrentländer

- Balansering av insatser mellan sektorer

Men... utan tydlig strategi för energiförsörjning är ytterligare stöd meningslöst!

RAPPORTEN FINNS ATT
LADDA NED PÅ:

industriradet.se/rapporter/